

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН“
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

Приета от ФС (протокол № 11 от 25.04.2024 г.):

Приета от КС (протокол № 8 от 11.04.2024 г.):

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Д. Георгиева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ИНОВАЦИИ И ФИНАНСОВИ КРИЗИ“

ЗА СПЕЦ: „Финанси и иновации“; ОКС „магистър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5 за СС и СНУ, 6 за ДНДО и СПН

СЕМЕСТЪР: 9 за СС и СНУ, 11 за ДНДО и СПН

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ	ОБЩО (часове)	СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ, в т.ч.:		
• ЛЕКЦИИ	45	3
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия)	15	1
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	180	-

Изготвили програмата:

1.
(Доц. д-р Л. Георгиев)

2.
(Доц. д-р Н. Вълканов)

Ръководител катедра:
„Финанси“ (доц. д-р Стоян Киров)

I. АНОТАЦИЯ

Цел на дисциплината: да осигури на студентите базови знания относно природата на финансовите кризи и ролята на иновациите (технологичните и финансовите) като кризисни драйвъри. Тази тематика е твърде актуална в съвременните условия, поради необходимостта от преосмисляне на регулаторната рамка на финансовите пазари, инструменти и институции в контекста на глобалната финансова криза от 2007-2008 г.

Предварителни изисквания: за да изучават дисциплината студентите е необходимо да притежават знания и умения относно функционирането на съвременните финансовите пазари и посредници (изучавани по „Финансово посредничество“), природата на банковото дело и основните принципи на управление на банковите институции (изучавани по „Въведение в банковото дело“), оценяването, хеджирането и управлението на инвестиции във финансови инструменти (изучавани по „Финансови инвестиции“).

Изграждане на знание и разбиране: в резултат на обучението студентите придобиват знания за: същността, типологията на финансовите иновации и техните „тъмни страни“; природата на финансовите кризи и връзката им с оценяването на финансовите активи; идентифицирането и противодействието на банковите кризи; ролята на технологичните и финансовите иновации за разрастването на финансови кризи в исторически аспект; етапите на финансовите кризи в развитите и нововъзникващите пазарни икономики; причините и последиците от глобалната финансова криза (2007-2008 г.).

Приложение на знанията и уменията: изразява се в способността на студентите да: обясняват факторите, влияещи върху стабилността на финансовите институции и водещи до финансова криза; анализират специфичната роля на иновациите (в т.ч. финансовите) като кризисен драйвър; обясняват анатомията на финансовите кризи и необходимите промени в регулирането на финансовия сектор; анализират възможните превантивни и последващи действия на регулаторните органи и държавата при кризисни ситуации.

Получените знания и умения имат практическо приложение в работата на мениджърите на банки и други кредитни институции, портфейлните мениджъри на инвестиционни фондове и други институционални инвеститори, финансовите анализатори в брокерски фирми и други финансови институции, инвестиционните посредници и консултанти, специалистите от регулаторните и надзорни агенции на финансовия сектор.

Придобиване на ключови компетентности: при обучението по дисциплината по-важните компетентности, които студентите придобиват са цифрова, гражданска и предприемаческа.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No.	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1. ЦЕНООБРАЗУВАНЕ НА ФИНАНСОВИТЕ АКТИВИ: МЕТОДИ И ТЕОРЕТИЧНИ ОБЯСНЕНИЯ		5	2	
1.1.	Как пазарите определят цените на финансовите активи?			
1.2.	Хипотеза за ефективните пазари			
1.3.	Поведенчески финанси			
ТЕМА 2. ФИНАНСОВИ КРИЗИ		5	2	
2.1.	Какво представлява финансовата криза?			
2.2.	Фактори, предизвикващи финансова криза			
2.3.	Типология на финансовите кризи			

2.4.	Теоретични обяснения на финансовите кризи			
ТЕМА 3. ФИНАНСОВИТЕ КРИЗИ В ИСТОРИЧЕСКА ПЕРСПЕКТИВА: РОЛЯТА НА ИНОВАЦИИТЕ		5	1	
3.1.	От „манията по лалетата” в Нидерландия (1634-1637 г.) до тази по железниците във Великобритания (1845-1846 г.)			
3.2.	Великата депресия (1929-1933 г.)			
3.3.	„Dot.com” балонът в САЩ и кризата от края на 90-те години на XX-ти век			
ТЕМА 4. БАНКОВИ КРИЗИ		5	1	
4.1.	Същност и идентифициране на банковата криза			
4.2.	Мрежова структура, финансова зараза и устойчивост на банковата система			
4.3.	„Цената” на банковите кризи			
ТЕМА 5. ГЛОБАЛНАТА ФИНАНСОВА КРИЗА ОТ 2007-2009 г.		5	2	
5.1.	Кризисни драйвъри: финансови иновации и новият банков бизнес модел			
5.2.	Измерения на кризата			
5.3.	Държавна намеса и възстановяване			
ТЕМА 6. ФИНАНСОВИ ИНОВАЦИИ I		5	1	
6.1.	Въведение в света на финансовите иновации			
6.2.	Продуктови иновации (нови типове финансови активи)			
6.3.	Процесни иновации (нови производствени процеси във финансите)			
ТЕМА 7. ФИНАНСОВИ ИНОВАЦИИ II		5	2	
7.1.	Взаимни фондове на паричния пазар			
7.2.	Борсово търгувани фондове (ETFs)			
7.3.	Хедж фондове (Hedge funds)			
7.4.	Фондове за дялово инвестиране и рисков капитал (PEVCFs)			
ТЕМА 8. ДИГИТАЛНИ ФИНАНСОВИ ПРОВАЙДЪРИ: ФИНТЕХ И БИГТЕХ		5	2	
8.1.	Финтех: същност и драйвъри			
8.2.	Фази на финтех еволюцията			
8.3.	Сегменти на финтех индустрията			
8.4.	Потенциалът на бигтех			
ТЕМА 9. ФИНТЕХ И РЕДИЗАЙН НА ФИНАНСОВАТА ИНДУСТРИЯ		5	2	
9.1.	Отличителните черти на FinTech 3.0			
9.2.	Финтех срещу банки: сравнителен анализ			
9.3.	Новата архитектура на финансовия сектор			
Общо		45	15	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Междинен тест	2	50
1.2.	Практически казус	1	30
Общо за семестриалното оценяване:		3	80
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит (комбиниран тест)	1	100
Общо за сесийното оценяване:		1	100
Общо за всички форми на контрол:		4	180

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронни учебни материали по дисциплината „Иновации и финансови кризи“, качени в платформата eLearn на ИУ – Варна.
2. Георгиев, Л., Н. Вълканов. *Финансово посредничество*. ИК „Стено“, Варна, 2014.
3. Рубини, Н., Ст. Мим. *Кризисна икономика. Основен курс за бъдещето на финансите*. ИК „Сиела“, С., 2011.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Георгиев, Л., Вълканов, Н. COVID-19, финтех и банковата стабилност в Европейския съюз. В: *COVID-19 рефлексии върху финансовата стабилност*, Варна: Наука и икономика, 2023, с. 85-117.
2. Георгиев, Л. Финтех и диверсификация на финансовото посредничество. Тринадесета онлайн научно-приложна конференция с международно участие „Инвестиции в бъдещето 2021“, Варна, 2021, с. 67-76.
3. Мишкин, Фр. С. *Теория на парите, банковото дело и финансовите пазари*. Изд. "Изток-Запад", С., 2014.
4. Райнхарт, К., К. Рогоф. *Този път е различно. Осем века финансови безумия*. Сиела, С. 2013.
5. Стиглиц, Дж. *Свободното падане. (Америка, свободните пазари, кризата и виновните за нея)*. ИК „ИнфоДАР“, С., 2010.
6. Allen, F. Trends in Financial Innovation and their Welfare Impact: An Overview. *European Financial Management*, 2012, Vol. 18, pp. 493-514.
7. Dowd, K., M. Hutchinson. *Alchemists of Loss. How Modern Finance and Government Intervention Crashed the Financial System*. John Wiley & Sons Inc., 2010.
8. Kindleberger, Ch., R. Aliber. *Manias, Panics, and Crashes. A History of Financial Crises*. John Wiley & Sons Inc., 2005.
9. Mishkin, F.S., S.G. Eakins. *Financial Markets and Institutions*. Eighth Edition, Pearson, 2015.

Април 2024 г.